

บทที่ 5

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบ
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

บทที่ 5

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ในช่วงระยะดำเนินการ มีปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมด 2 ปัจจัย (ตารางที่ 5-1) ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง และการบุกรุกพื้นที่ป่า มีรายละเอียดดังนี้

5.1 มาตรการติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง

5.1.1 พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ก่อสร้างของโครงการสะพานข้ามคลองตำมะลัง (รูปที่ 5.1.1-1)

5.1.2 วิธีดำเนินการ

1) จัดทำหมุดหลักฐานอ้างอิงบนฝั่งใกล้กับตอม่อสะพานเพื่อใช้อ้างอิงติดตามตรวจสอบแนวตลิ่ง โดยหมุดอ้างอิง (Reference benchmark) ใช้หมุดหลักฐานแผนที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมายเลข A102601 ตั้งอยู่ในสถานีประมงทะเล มีค่าพิกัดดังนี้

Datum	Name	Northing	Easting	Elevation
WGS-84	A102601	722,938.019	617,925.219	+2.181m (MSL)

ที่มา : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

2) สำรวจระดับขอบฝั่งและจัดทำแผนที่แสดงแนวตลิ่งในรัศมี 300 เมตร จากแนวตอม่อ และจัดทำรูปตัดริมตลิ่ง เทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง

3) สำรวจความลึกบริเวณรอบ ๆ ตอม่อทั้ง 2 ต้น โดยการหยั่งน้ำเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยใช้เครื่อง Echo Sounder (คำนวณหาระยะจากการนับเวลาในการเดินทางของคลื่นเสียงคูณด้วยความเร็วเสียงหารด้วยสอง จะได้ระยะจากหัวส่ง-รับคลื่นถึงพื้นท้องน้ำ)

4) วิเคราะห์หาอัตราการกัดเซาะหรือการทับถมของตลิ่ง โดยการนำข้อมูลตลิ่งที่สำรวจได้ในแต่ละครั้ง มาซ้อนทับกัน

5) หากพบว่าตลิ่งในระยะห่าง 300 เมตร จากตอม่อสะพานโครงการบริเวณใดเกิดการกัดเซาะและพิสูจน์ได้ว่าการกัดเซาะดังกล่าวมิได้เกิดจากสาเหตุอื่น ต้องดำเนินการรักษาเสถียรภาพของตลิ่งโดยการสร้างกำแพงคอนกรีตหรือกำแพงจากกล่องเกเบียน (Gabion) เพื่อแก้ไขปัญหาตลิ่งพัง

6) หากพบว่าพื้นท้องน้ำระหว่างตอม่อทั้ง 2 ต้น เกิดการกัดเซาะ (Scouring) ต้องแก้ไขปัญหาการกัดเซาะที่โคนตอม่อทันที เพื่อรักษาเสถียรภาพของสะพาน

7) เปรียบเทียบผลการติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งในปัจจุบันกับผลการศึกษาที่ผ่านมา และเสนอแนะมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง และปรับปรุงมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งให้มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 5-1 แผนการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของสะพานข้ามตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ในช่วงระยะดำเนินการ

ปัจจัยสิ่งแวดล้อม	สถานี	ระยะเวลา	ความถี่	ช่วงเวลา	พื้นที่ดำเนินการ	ผลการปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติตามแผน	เหตุผลการเปลี่ยนแปลง ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	เอกสารอ้างอิง
1. การเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง <ul style="list-style-type: none"> - สำรวจระดับขอบฝั่งและจัดทำแผนที่แสดงแนวตลิ่งในรัศมี 300 เมตร จากแนวตอม่อ และจัดทำรูปตัดริมตลิ่งเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง - สำรวจความลึกบริเวณรอบ ๆ ตอม่อทั้ง 2 ต้น โดยทำการหยั่งน้ำเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง 	1	-	2 ครั้ง/ปี	ดำเนินการทุก ๆ 6 เดือนเป็นเวลา 3 ปีต่อเนื่อง	- พื้นที่ก่อสร้างของโครงการสะพานข้ามคลองตำมะลัง	●	- ครั้งที่ 1 วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568	-	-
2. การบุกรุกพื้นที่ป่า <ul style="list-style-type: none"> - สถิติการดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ - การสำรวจการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าในบริเวณเขตติดต่อกับพื้นที่ทำกินกับประชาชน 	1	-	2 ครั้ง/ปี	สำรวจการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าในบริเวณรอบ 6 เดือนตลอดระยะดำเนินการ	- พื้นที่ก่อสร้างของโครงการ และพื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ศึกษาโครงการ	●	- ครั้งที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2568	-	-

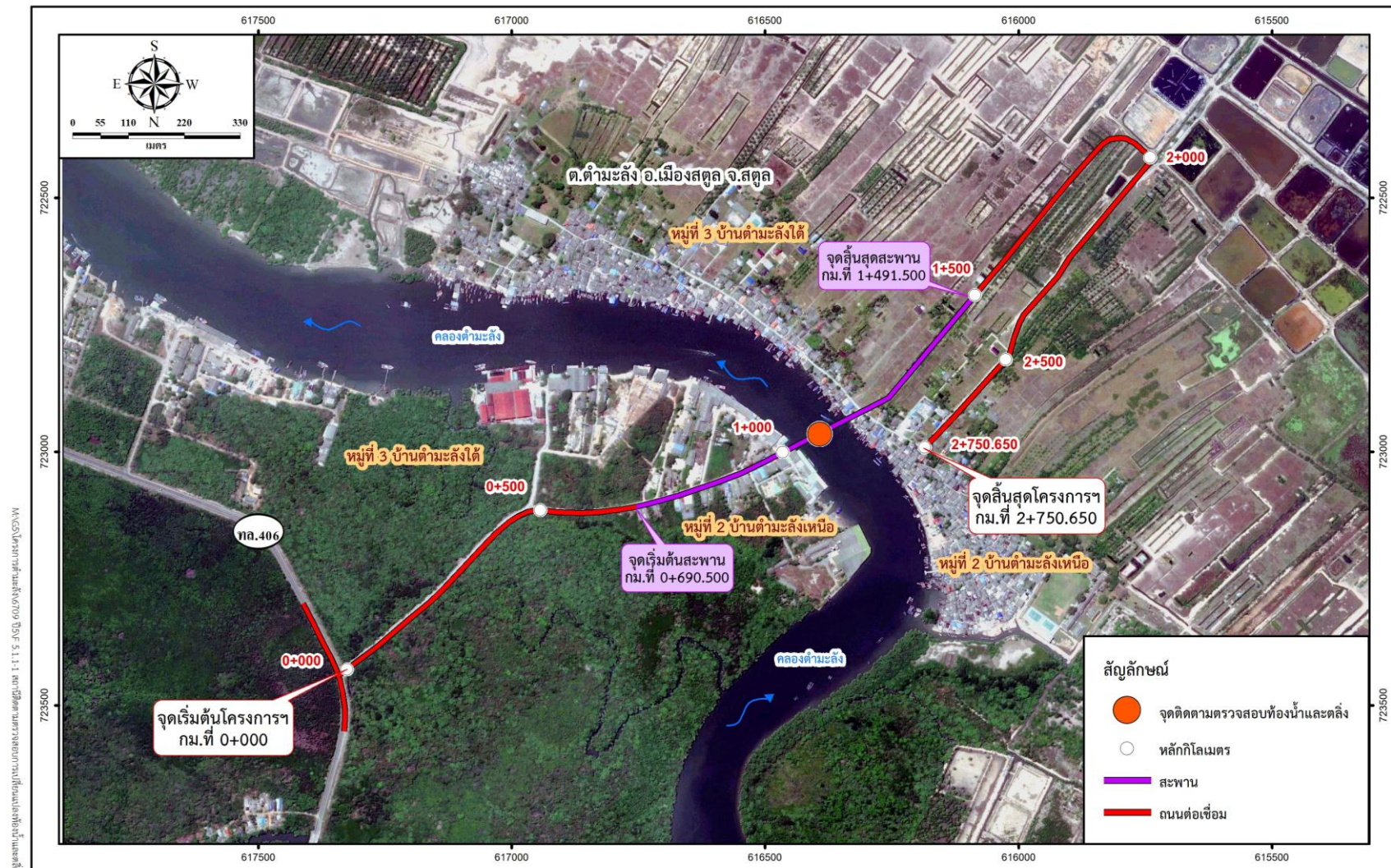
5-2

หมายเหตุ :

● มาตรการที่ปฏิบัติ

○ มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ

⊗ มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ

รูปที่ 5.1.1-1 สถานีติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งบริเวณพื้นที่โครงการสะพานข้ามคลองตำมะลัง

5.1.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการทุก ๆ 6 เดือน โดยครั้งที่ 1 วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

5.1.4 ผลการติดตามตรวจสอบ

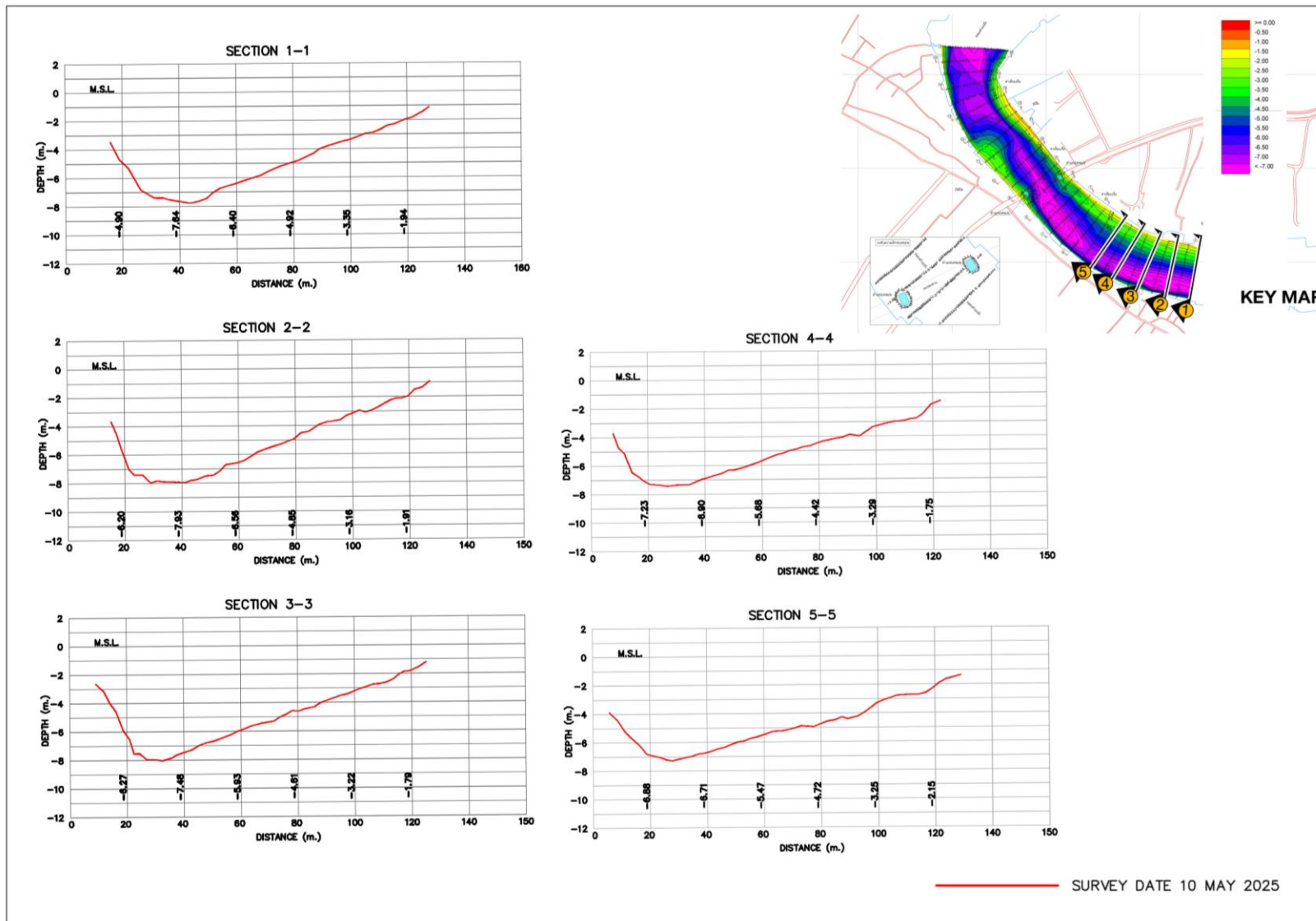
1) การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ครั้งที่ 1 (วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

การสำรวจและตรวจวัดการตกสะสมของตะกอนบริเวณต่อม่อสะพาน และตรวจสอบสภาพการเปลี่ยนแปลงการกัดเซาะริมตลิ่ง ใช้เป็นตัวแทนการสะสมของตะกอน เพื่อทราบถึงระดับความรุนแรงของปัญหาการตกตะกอนและการกัดเซาะบริเวณสะพานข้ามคลองตำมะลัง ดำเนินการสำรวจเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 รายละเอียดดังนี้

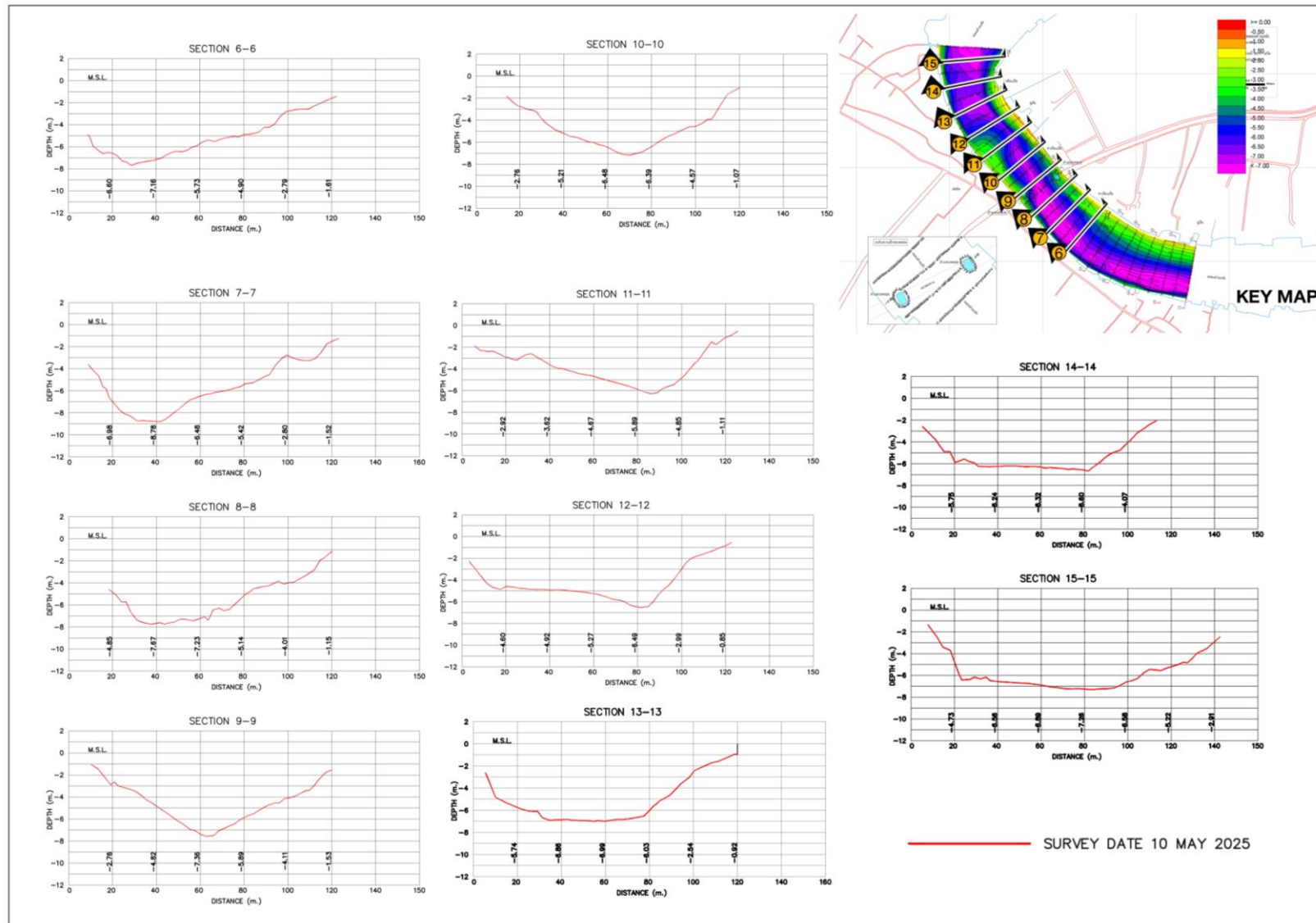
การสำรวจระดับพื้นท้องน้ำมีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณพื้นที่เหนือน้ำและท้ายน้ำจากสะพานออกไปข้างละ 300.00 เมตร รวมระยะทางทั้งสิ้นอย่างน้อย 600.00 เมตร มีการหยั่งน้ำทุก 50 เมตร จำนวนทั้งหมด 15 รูปตัด พร้อมทั้งมีการสำรวจความลึกท้องน้ำบริเวณต่อม่อสะพานทั้งสองตอม่อ และดำเนินการสำรวจค่าระดับความลึกท้องน้ำ ค่าความลึกอ้างอิงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (รทก.) การสำรวจความลึกท้องน้ำได้ใช้เครื่องหยั่งน้ำ (Echo Sounding) พร้อมติดตั้งระบบ GPS รายละเอียดของการสำรวจ ดังแสดงในรูปที่ 5.1.4-1 ผลการสำรวจของแผนที่แสดงความลึกท้องน้ำ ดังแสดงรูปที่ 5.1.4-2 และรูปที่ 5.1.4-3 แสดงรูปตัดของลำน้ำ และตารางที่ 5.1.4-1 แสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนของตะกอนพื้นท้องน้ำในช่วงเวลาต่าง ๆ พบว่า ข้อมูลการสำรวจความลึกท้องน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ ครั้งที่ 1 ช่วงปี พ.ศ. 2568 มีค่าลึกสุดที่ประมาณ -8.7 ม.รทก. บริเวณริมตลิ่งที่ระยะ 40 เมตร ส่วนบริเวณกลางลำน้ำความลึกมีค่าประมาณ -4 ถึง -7 ม.รทก.

รูปที่ 5.1.4-1 การสำรวจการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งบริเวณพื้นที่โครงการ

รูปที่ 5.1.4-3 รูปตัดความลึกท้องน้ำบริเวณพื้นที่โครงการ

รูปที่ 5.1.4-3 รูปตัดความลึกท้องน้ำบริเวณพื้นที่โครงการ (ต่อ)

ตารางที่ 5.1.4-1 ผลการสำรวจค่าการกัดเซาะและการตกตะกอนดิน

รายการ ¹	ระยะทาง (เมตร)	วันที่ทำการสำรวจช่วงดำเนินการ	DIFF.
		10 พ.ค. 68	
SECTION 1-1	20	-4.9	
	40	-7.64	
	60	-6.4	
	80	-4.92	
	100	-3.35	
	120	-1.94	
	140		
SECTION 2-2	20	-6.2	
	40	-7.93	
	60	-6.56	
	80	4.85	
	100	-3.16	
	120	-1.91	
	140		
SECTION 3-3	20	-6.27	
	40	-7.48	
	60	-5.9	
	80	-4.61	
	100	-3.22	
	120	-1.79	
	140		
SECTION 4-4	20	-7.23	
	40	-6.9	
	60	-5.68	
	80	-4.42	
	100	-3.29	
	120	-1.75	
	140		
SECTION 5-5	20	-6.88	
	40	-6.71	
	60	-5.47	
	80	-4.72	
	100	-3.25	
	120	-2.15	
	140		

ตารางที่ 5.1.4-1 ผลการสำรวจค่าการกัดเซาะและการตกตะกอนดิน (ต่อ)

รายการ ¹	ระยะทาง (เมตร)	วันที่ทำการสำรวจช่วงดำเนินการ	DIFF.
		10 พ.ค. 68	
SECTION 6-6	20	-6.6	
	40	-7.16	
	60	-5.73	
	80	-4.9	
	100	-2.79	
	120	-1.61	
	140		
SECTION 7-7	20	-6.98	
	40	-8.78	
	60	-6.48	
	80	5.42	
	100	-2.8	
	120	-1.52	
	140		
SECTION 8-8	20	-4.85	
	40	-7.76	
	60	-7.23	
	80	-5.14	
	100	-4.01	
	120	-1.15	
	140		
SECTION 9-9	20	-2.76	
	40	-4.82	
	60	-7.36	
	80	-5.89	
	100	-4.11	
	120	-1.53	
	140		
SECTION 10-10	20	-2.76	
	40	-5.21	
	60	-6.48	
	80	-6.39	
	100	-4.57	
	120	-1.07	
	140		

ตารางที่ 5.1.4-1 ผลการสำรวจค่าการกัดเซาะและการตกตะกอนดิน (ต่อ)

รายการ ¹	ระยะทาง (เมตร)	วันที่ทำการสำรวจช่วงดำเนินการ	DIFF.
		10 พ.ค. 68	
SECTION 11-11	20	-2.92	
	40	-3.62	
	60	-4.67	
	80	-5.89	
	100	-4.85	
	120	-1.11	
	140		
SECTION 12-12	20	-4.6	
	40	-4.92	
	60	-5.27	
	80	-6.49	
	100	-2.99	
	120	-0.85	
	140		
SECTION 13-13	20	-5.74	
	40	-6.86	
	60	-6.99	
	80	-6.03	
	100	-2.54	
	120	-0.92	
	140		
SECTION 14-14	20	-5.75	
	40	-6.24	
	60	-6.32	
	80	-6.6	
	100	-4.07	
	120		
	140		
SECTION 15-15	20	-4.73	
	40	-6.56	
	60	-6.89	
	80	-7.26	
	100	-6.58	
	120	-5.22	
	140	-2.91	

5.1.5 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งในช่วงที่ผ่านมา

1) ช่วงเวลาการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง

(1) ช่วงก่อนก่อสร้าง การเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาศึกษาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA)

- ดำเนินการเก็บตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ช่วงระหว่างวันที่ 25 กันยายน ถึงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2555

(2) ช่วงดำเนินการ การเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- ดำเนินการเก็บตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ช่วงระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

2) ผลการติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งในช่วงที่ผ่านมา

(1) การรวบรวมข้อมูลจากการรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ (รายงาน EIA)

การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ในช่วงระหว่างวันที่ 25 กันยายน ถึงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2555 มีรายละเอียดดังนี้

ก) ผลการตรวจวัดระดับความลึกของน้ำในคลองท่ามะลิ่ง

ผลการตรวจวัดความลึกของน้ำในคลองท่ามะลิ่ง พบว่า ความลึกในบริเวณพื้นที่โครงการ มีค่าลึกที่สุดประมาณ -8 ม.รทก. บริเวณริมตลิ่งเป็นบริเวณที่ตื้น ส่วนบริเวณกลางลำน้ำ ความลึกของน้ำมีค่าประมาณ -4 ถึง -6 ม.รทก.

ข) ผลการตรวจวัดระดับน้ำขึ้น-ลง

ผลการตรวจวัดระดับน้ำขึ้น-ลง พบว่า ค่าระดับน้ำขึ้นสูงสุดในช่วงที่ตรวจวัดอยู่ที่ประมาณ +1.4 ม.รทก. ส่วนระดับน้ำลงต่ำสุดในช่วงที่ตรวจวัดอยู่ที่ประมาณ -1.7 ม.รทก. ค่า Tidal range ในช่วงน้ำเกิดมีค่าประมาณ 3.1 เมตร ส่วนในช่วงน้ำตาย ค่า Tidal range มีค่าประมาณ 0.5 เมตร เท่านั้น ผลการตรวจวัดระดับน้ำขึ้นทั้ง 2 สถานี ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับน้ำ และความแตกต่างนี้เองที่ทำให้กระแสน้ำไหลเวียนภายในคลองท่ามะลิ่ง

ค) ผลการตรวจวัดความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำ

ผลการตรวจวัดความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำ พบว่า การไหลในคลองท่ามะลิ่งจะมีทิศทางขึ้นอยู่กับการขึ้น-ลงของน้ำ โดยเมื่อน้ำขึ้นกระแสน้ำจะไหลขึ้นคลอง และกระแสน้ำจะไหลออกจากคลองเมื่อน้ำลง เนื่องจากคลองท่ามะลิ่งเป็นคลองขนาดเล็ก ความเร็วของกระแสน้ำในคลองท่ามะลิ่งอาจมีค่าสูง ระหว่างการตรวจวัดกระแสน้ำในช่วงน้ำเกิดจะมีความเร็วไม่เกิน 0.4 m/s

ง) ผลการวิเคราะห์ขนาดตะกอน

จากการเก็บตัวอย่างตะกอนพื้นท้องน้ำบริเวณที่ดำเนินการก่อสร้างและทำการวิเคราะห์ด้วยวิธี Sieve analysis และ Hydrometer analysis เพื่อหาขนาดของอนุภาคตะกอน ผลการวิเคราะห์ขนาดของตะกอน พบว่า ตะกอนมีลักษณะเป็นทรายปนเลนที่มีขนาด D50 มีค่าเท่ากับ 0.07 มิลลิเมตร อย่างไรก็ตาม ตะกอนจะมีลักษณะเป็นอนุภาคทรายขนาดใหญ่อยู่ประมาณร้อยละ 40 ที่เหลือเป็นอนุภาคทรายขนาดเล็กหรือเลน

(2) การรวบรวมข้อมูลจากรายงานการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการในระยะดำเนินการ

ก) การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ครั้งที่ 1 (เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2568)

การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ในวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 มีรายละเอียดดังนี้

การสำรวจระดับพื้นท้องน้ำมีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณพื้นที่เหนือน้ำและท้ายน้ำจากสะพานออกไปข้างละ 200 เมตร มีการหยั่งน้ำทุก 25 เมตร ใช้เครื่องหยั่งน้ำ (Echo Sounder) พร้อมติดตั้งระบบ GPS ผลการสำรวจของแผนที่แสดงความลึกท้องน้ำ พบว่า การสำรวจความลึกท้องน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ มีค่าลึกสุดที่ประมาณ -8.7 ม.รทก. บริเวณริมตลิ่งที่ระยะ 40 เมตร ส่วนบริเวณกลางลำน้ำความลึกมีค่าประมาณ -4 ถึง -7 ม.รทก.

3) ผลการเปรียบเทียบการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่งในช่วงที่ผ่านมา

ผลการเปรียบเทียบการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงท้องน้ำและตลิ่ง ทั้งในช่วงก่อนก่อสร้าง (เดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555) และช่วงระยะดำเนินการ (เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2568) พบว่า ผลการตรวจวัดทั้ง 2 ครั้ง ระดับพื้นท้องน้ำจากการสำรวจบริเวณแนวตอม่อสะพานไม่พบแนวร่องการกัดเซาะดินบริเวณรอยต่อม่อความลึกท้องน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ จากการตรวจวัดที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีค่าลึกสุดที่ประมาณ -8.0 ถึง -8.7 ม.รทก. ส่วนบริเวณกลางลำน้ำความลึกมีค่าประมาณ -4 ถึง -7 ม.รทก.

5.2 มาตรการติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่า

5.2.1 พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ก่อสร้างของโครงการ และพื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ศึกษาโครงการ (รูปที่ 5.2.1-1)

5.2.2 วิธีดำเนินการ

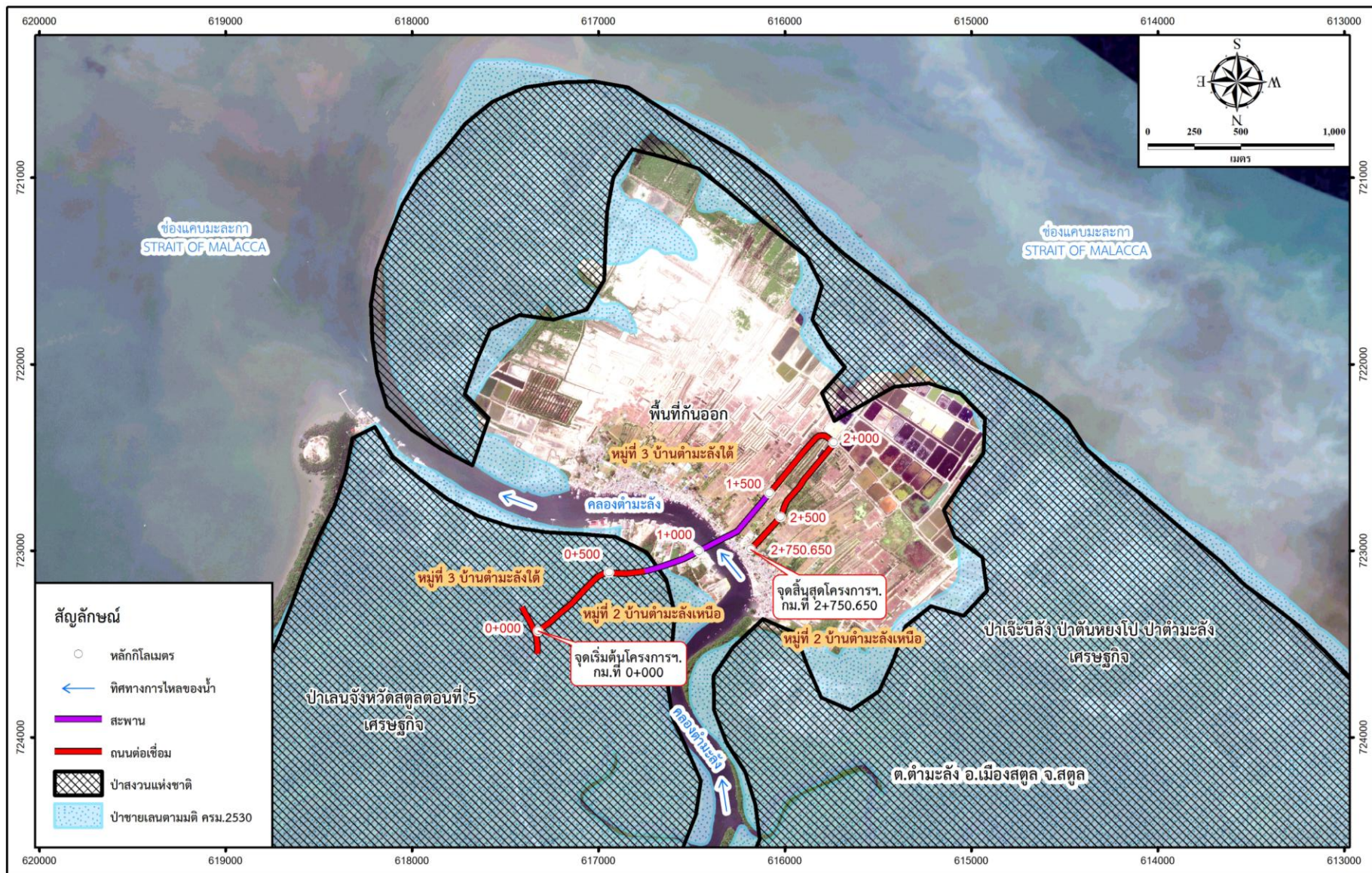
1) เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติการดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ที่เกิดขึ้น จากฐานข้อมูลของกรมป่าไม้

2) สำรวจพื้นที่ขอบข่ายของประชาชนที่มีเขตติดต่อกับพื้นที่ทำกินของประชาชน พร้อมทั้งระบุตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ประกอบในแผนที่ เมื่อได้แผนที่ขอบเขตพื้นที่แล้วให้แสดงแผนที่ดังกล่าวให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลโดยทั่วกัน

3) เปรียบเทียบผลการติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าในปัจจุบันกับผลการศึกษาที่ผ่านมา

5.2.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการทุก ๆ 6 เดือน โดยครั้งที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2568

รูปที่ 5.2.1-1 พื้นที่ก่อสร้างโครงการและพื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ศึกษาโครงการ

5.2.4 ผลการติดตามตรวจสอบ

1) การดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

พื้นที่โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ครอบคลุมพื้นที่ 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 2 บ้านตำมะลังเหนือ และหมู่ที่ 3 บ้านตำมะลังใต้ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล โดยพื้นที่โครงการอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี (รูปที่ 5.2. 1-1) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 24 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การติดตามตรวจสอบเรื่องคดีความเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ที่ปรึกษาได้ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 24 พบว่า ในบริเวณพื้นที่โครงการไม่มีคดีความเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในพื้นที่ หมู่ที่ 2 บ้านตำมะลังเหนือ และหมู่ที่ 3 บ้านตำมะลังใต้ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

2) การสำรวจพื้นที่ป่าชายเลนที่มีเขตติดต่อกับพื้นที่ทำกินของประชาชน

พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณพื้นที่โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง พบว่า พื้นที่ป่าชายเลนที่อยู่ในความดูแลของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 24 ไม่พบการบุกรุกพื้นที่ป่า นอกจากนี้พื้นที่ทำกินของประชาชนยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมไม่พบการบุกรุกเข้าไปในเขตพื้นที่ป่าชายเลนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

5.2.5 การเปรียบเทียบการติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าในช่วงที่ผ่านมา

1) ช่วงเวลาการติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่า

(1) ช่วงก่อนก่อสร้าง การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาศึกษารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA)

- ดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล ในช่วงปี พ.ศ. 2555

(2) ช่วงระยะดำเนินการ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาศึกษารายงานการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะดำเนินการ

- ดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล ในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2568

2) ผลการติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าในช่วงที่ผ่านมา

(1) การรวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ (รายงาน EIA)

การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ป่า ในช่วงปี พ.ศ. 2555 มีรายละเอียดดังนี้

ก) พื้นที่โครงการ แบ่งเป็นสภาพนิเวศต่าง ๆ ได้แก่

(ก) แนวถนนโครงการตัดผ่านพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนตอนใต้ 5 ซึ่งเป็นป่าเศรษฐกิจ (Zone E) และซ้อนทับกับพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ประมาณ 7.68 ไร่ สภาพเป็นถนนลูกรัง มีไม้ป่าชายเลนขึ้นอยู่เฉพาะขอบ คิดเป็นเนื้อที่ที่มีต้นไม้ขึ้นอยู่ ประมาณ 0.90 ไร่ สภาพป่าชายเลนที่ขึ้นกระจายอยู่เป็นป่าที่เกิดจากการฟื้นตัวมาจากการทดแทนตามธรรมชาติ

(ข) สวนผลไม้ ใช้ประโยชน์เพื่อปลูกผลไม้ โดยไม้ผลที่พบบนเกาะตำมะลังซึ่งเป็นส่วนของพื้นที่กันออกของป่าสงวนแห่งชาติป่าโต๊ะเตี้ย ป่าตมยางโป และป่าตำมะลัง

(ค) หุ่นาร้าง มีสภาพทางนิเวศเสื่อมโทรมคาดว่าเป็นพื้นที่ป่าชายเลนเดิม เมื่อชุมชนขยายตัวจึงมาใช้ทำนา

(ง) บ้านเรือน กระจายตัวอยู่ริมคลองตำมะลัง ส่วนใหญ่เป็นบ้านถาวร ส่วนน้อยเป็นบ้านพักชั่วคราว บริเวณโดยรอบมีการปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก เป็นต้น ดังนั้นความหลากหลายชนิดของพรรณพืชจึงมีน้อย

ข) พื้นที่ใกล้เคียงในรัศมี 1 กิโลเมตร แบ่งเป็นภาพนิเวศต่าง ๆ ได้แก่

(ก) ป่าชายเลนตามแนวขอบถนนในเขตป่าเลนตอนที่ 5 ซึ่งเป็นป่าเศรษฐกิจ (Zone E) เป็นป่าชายเลนรอบพื้นที่โครงการ

(ข) ป่าชายเลนปากคลองตำมะลังในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเจ๊ะบิลัง ป่าดงหยังโป และป่าตำมะลัง ซึ่งเป็นป่าเศรษฐกิจ (Zone E) เป็นป่าชายเลนที่ขึ้นกระจายอยู่ทางฝั่งตะวันตกของคลองตำมะลังและตามชายทะเล

(ค) ป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ เดิมเป็นพื้นที่ป่าชายเลนมาก่อนแต่ถูกใช้ประโยชน์เป็นนาทุ่ง เมื่อมีการเข้าขอพื้นที่คืนโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงได้ดำเนินการปลูกไม้ป่าชายเลนเพื่อฟื้นฟูให้กลับมาเป็นป่าอีกครั้งด้วยการปลูกโกงกางใบเล็ก มีสมขาวอยู่บ้าง ส่วนชนิดไม้อื่น ๆ มีขึ้นกระจายปะปนอยู่บ้าง

(ง) นาทุ่ง มีการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

(จ) นาทุ่งร้าง/บ่อปูล้าง มีการคืนพื้นที่ให้กับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนขึ้นมาใหม่

(ฉ) นาข้าวร้าง มีสภาพเช่นเดียวกับนาข้าวร้างในพื้นที่โครงการ

(ช) บ้านเรือน มีสภาพเช่นเดียวกับบ้านเรือนในพื้นที่โครงการ

(ซ) สถานที่ราชการ ได้แก่ ด้านตรวจคนเข้าเมือง ศูนย์วิจัยป่าชายเลน โรงเรียน เป็นต้น

(2) การรวบรวมข้อมูลจากรายงานการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการในระยะดำเนินการ

ก) การติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่า ครั้งที่ 1 (เดือนเมษายน พ.ศ. 2568)

การติดตามตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่า ครั้งที่ 1 คดีความเกี่ยวกับการกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ข้อมูลจากศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 24 พบว่า ในบริเวณพื้นที่โครงการไม่มีคดีความเกี่ยวกับการกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในพื้นที่ หมู่ที่ 2 บ้านตำมะลังเหนือ และหมู่ที่ 3 บ้านตำมะลังใต้ นอกจากนี้พื้นที่ทำกินของประชาชนยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ไม่พบการบุกรุกเข้าไปในเขตพื้นที่ป่าชายเลนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

3) ผลการเปรียบเทียบการตรวจสอบการการบุกรุกพื้นที่ป่าในช่วงที่ผ่านมา

ผลการเปรียบเทียบการตรวจสอบการการบุกรุกพื้นที่ป่าทั้งในช่วงก่อนก่อสร้าง (พ.ศ. 2555) และช่วงระยะดำเนินการ (พ.ศ. 2568) พบว่า แนวถนนโครงการตัดผ่านพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนตอนที่ 5 ซึ่งเป็นป่าเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ประมาณ 7.8 ไร่ ปัจจุบันพัฒนาเป็นถนนโครงการ และพื้นที่ป่าชายเลนตามแนวขอบถนนปัจจุบันไม่พบการบุกรุกพื้นที่ป่า